

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/91/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5420010028
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5420010028.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom 24. novembra 2020 prejednal sťažnosti poškodených Ing. V. L. a Mgr. D. L. proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 7T/3/2020-381 z 11.8.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosti poškodených Ing. V. L. a Mgr. D. L. z a m i e t a , pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 7T/3/2020-381 z 11.8.2020 bolo podmiennečne zastavené trestné stíhanie obvinenej C. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom R. B., obvinenej R. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. B. a obvinenej F. L., nar. X.X.XXXX, trvale bytom R. B., podľa § 241 ods. 1 písm. g) Tr. por., z dôvodov uvedených v § 216 ods. 1 Tr. por. pre skutok podrobne uvedený v označenom uznesení, kvalifikovaný ako prečin „výtržníctvo“ podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva.

Zároveň podľa § 216 ods. 2 Tr. por. súd určil každej obvinenej jednotlivo skúšobnú dobu na 12 mesiacov.

Z dôvodov napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené formálno-právne, ako aj materiálno-právne podmienky definované v § 216 ods. 1 Tr. por. Obvinené sa k spáчанию skutku, ktorý je predmetom obžaloby, priznali, svoje konanie úprimne oľutovali, pričom súd nemal odôvodnené pochybnosti o tom, že vyhlásenie obvinených bolo vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne. Ďalej mal súd preukázané, že obvinené nahradili škodu poškodeným B. W. a L. P. vo výške, v akej si ju poškodení uplatnili v priebehu trestného konania. Z odpisu z registra trestov mal tiež preukázané, že obvinené neboli doteraz súdne trestané. Na tomto základe ich trestné stíhanie podmiennečne zastavil, nakoľko takéto rozhodnutie za súčasného určenia primeranej skúšobnej doby - v tomto prípade 12 mesiacov, považoval za dostačujúce.

Proti tomuto rozhodnutiu podali jednotlivo sťažnosti poškodená Mgr. D. L. (sťažnosť na č.l. 394-396 súdneho spisu + prílohy na č.l. 397-403 súdneho spisu), ako aj poškodený Ing. V. L. (sťažnosť na č.l. 409-410 súdneho spisu).

Poškodená Mgr. D. L. v dôvodoch písomnej sťažnosti uviedla, že nesúhlasí s vyjadrením, že jej neboli spôsobené zranenia bez doby liečenia, ako sa uvádza v rozhodnutí. Dňa 4.7.2018 v čase okolo 19.00 hod. na ul. M. W. v R. B. bola obvinenými hrubo napadnutá a zbitá, keď bránila svojho manžela, ktorého taktiež bezdôvodne napadli. O tom existujúce lekárske správy predložila do spisu. V ten istý deň bola ošetrovaná na lekárskej službe prvej pomoci a následne bola 6.7.2018 na kontrole, na PN nebola z dôvodu, že ako učiteľka v uvedenom čase čerpala letnú dovolenku. O uvedenom predkladá výpis z účtu zdravotnej poisťovne, ako aj fotografie, ktoré dokumentujú zranenia týždeň po napadnutí.

Nesúhlasila so závermi probačného a mediačného úradníka povereného v danej veci dňa 8.7.2020 (meno ktorého ani nevyplýva z rozhodnutia) a podáva sťažnosť na jeho prácu. Mediátor nepovažoval jej fyzickú ujmu a takisto ujmu jej manžela za dostatočnú, aby ich oslovil, pričom povinnosťou mediátora je kontaktovať všetkých zainteresovaných a poznať ich názor a postoj k záverom vyšetrovania. Svedkom celej udalosti bola aj ich maloletá dcéra P. L., ktorá mala v tom čase len 11 rokov a táto volala z otcovho mobilu hliadku polície. Po týchto udalostiach začala navštevovať klinickú psychologičku, pričom v rozhovoroch s psychologičkou sa uvádza postraumatický šok a reakcia na danú udalosť. Dcéru chceli chrániť, preto jej nedovolili vypovedať. V závere poškodená poukázala na problematiku správania obvinených. Na tomto základe nesúhlasila s rozhodnutím súdu, s pozastavením trestného stíhania. Podľa názoru poškodenej ak niečo niekto spácha, má nasledovať zaslúžený trest. Týmto žiada o nové rozhodnutie, v ktorom budú obvinené riadne odsúdené a potrestané za prečin výtržníctva voči nej a jej manželovi, ako aj voči tým, voči ktorým sa v uvedený deň previnili. Obvinené vždy žili takýmto spôsobom života, popíjali, ubližovali, nikto v ich okolí neverí, že budú žiť slušný život. Je smutné, že štát háji niektoré osoby, pričom slušní ľudia doplácajú na ich konanie a štát sa ich nezastane. Uvedený postup považovala za diskriminačný. Súčasťou podanej sťažnosti sú fotografie zranení - 4 ks a výpisy zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne (č.l. 397-403 súdneho spisu).

V písomných dôvodoch podanej sťažnosti poškodený Ing. V. L. uviedol, že nesúhlasí so závermi Okresného súdu v Dolnom Kubíne a žiada Krajský súd v Žiline o prešetrenie uvedených skutočností a zváženie všetkých okolností prípadu. Hlavný útok obvinených žien bol vedený s rasovým podtextom voči jeho rodine, preto nemôže akceptovať závery rozhodnutia okresného súdu. Súd nezobral do úvahy, že útok na jeho rodinu bol vedený dvoma plnoletými osobami a jednou nepľnoletou. Nevzal do úvahy niekoľkodňové liečenie jeho manželky zo spôsobených zranení v období riadnej dovolenky. Z procesu mediácie boli on, ako aj jeho manželka vyradení bez akéhokoľvek nadviazania kontaktu. So správou mediačného pracovníka rovnako neboli vôbec oboznámení, hoci boli najviac poškodení po zdravotnej stránke. Nebolo prihladené ani na psychickú traumu ich maloletej dcéry, ktorá bola svedkom daných udalostí násilia na jej rodičoch. V uznesení okresného súdu absentuje meno a sídlo probačného pracovníka, ako aj doloženie bezúhonnosti a beztrestnosti obžalovaných každej zvlášť.

Obvinené sa vyjadrili k sťažnostiam poškodených spoločným podaním (č.l. 443-445, príloha č.l. 446-447). Uvedli, že obvinenie z rasového podtextu sa nezakladá na pravde, nakoľko ony sú rómskeho pôvodu, teda bolo ublížené im. Čo sa týka F. L., v tom čase maloletej, pán V. L. ju napadol chmatom za vlasy a úderom na zem, kde ju ťahal smerom von z pohostinstva. Matka sa nemohla na takého jeho konanie prizerať a roztrhla mu tričko ružovej farby. Takto sa dostali pred pohostinstvo Studňa, kde sa strhla medzi nimi potýčka, do čoho sa zaplietla aj manželka pána V. L.. Keď došla hliadka polície, pán V. L. bol nad R. R., napádal ju pästami do tváre, polícia ho musela od nej odtiahnuť a takisto jej vulgárne nadával a mal rasistické poznámky. S predloženými fotografiami, ktoré dokumentujú zranenia, nesúhlasia, pretože v deň 4.7.2018 nebolo zadokumentované takéto zranenie a bez doby liečenia k tomu. Pokiaľ ide o ich správanie, sú riadne zamestnané na dobu neurčitú v dolnokubínskej nemocnici, kde s nimi nie je žiadny problém. Taktiež neboli doteraz trestané, majú čisté registre trestov, žijú riadnym životom a berú to zo strany pani L. ako ohováranie. Náhrada škody okuliarov bola vyplatená v plnej výške 130,- eur, k čomu predložili aj potvrdenie o vklade finančnej hotovosti na účet. Prokurátor ani orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa k sťažnostiam poškodených nevyjadril.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí po zistení, že sťažnosti boli podané oprávnenými osobami (§186 ods. 1 Tr. por., v spojení s § 216 ods. 5 Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.), podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosti poškodených Ing. V. L. a Mgr. D. L. nie sú dôvodné.

Podľa § 241 ods. 1 písm. g) Tr. por. obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin, s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov, preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie podmienečne zastaví podľa § 216 ods. 1.

Podľa § 216 ods. 1 Tr. por. v konaní o prečine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže prokurátor so súhlasom obvineného po vznesení obvinenia do podania obžaloby na návrh policajta alebo aj bez návrhu podmiennečne zastaviť trestné stíhanie, ak

- a) vyhlási, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný, a nie sú odôvodnené pochybnosti o tom, že jeho vyhlásenie bolo vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne,
- b) nahradil škodu, ak bola činom spôsobená, alebo s poškodeným o jej náhrade uzavrel dohodu, alebo urobil iné potrebné opatrenia na jej náhradu, a
- c) vzhľadom na osobu obvineného, s prihliadnutím na jeho doterajší život a na okolnosti prípadu, možno takéto rozhodnutie považovať za dostačujúce.

Krajský súd preskúmal v rozsahu a z dôvodov podaných sťažností napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, a dospel k záveru, že po vykonanom dokazovaní vo veci prvostupňový súd vydal vecne správne a zákonné rozhodnutie. Pre odklon od štandardného trestného konania a zvolený spôsob ukončenia trestného stíhania jeho podmiennečným zastavením pri súčasnom uložení primeranej skúšobnej doby mal splnené všetky zákonné predpoklady. Takéto rozhodnutie má dočasnú povahu, pretože pre definitívne zastavenie trestného stíhania obvinených je právne relevantné až splnenie podmienok podľa ust. § 217 ods. 1 Tr. por., t.j. osvedčenie, že v priebehu uloženej skúšobnej doby - 12 mesiacov viedli bezúhonný život. Bude tak v dispozícii obvinených, aby v priebehu plynutia skúšobnej doby vedením riadneho života preukázali súdu, že spáchaný prečin bol len ojedinelým vybočením obvinených z vedenia riadneho života. Inak aj počas skúšobnej doby môže prvostupňový súd rozhodnúť, že v trestnom konaní pokračuje.

Východiskom pre úvahy samosudcu o zvolenom spôsobe ukončenia trestného stíhania voči obvineným bola správa podaná probačným a mediačným úradníkom o výsledku probácie. Probačný a mediačný úradník vo svojej právomoci v zmysle pokynu samosudcu vykonal úkony mediácie v predmetnej trestnej veci (§ 3 ods. 1, ods. 2 zák. č. 550/2003 o probačných a mediačných úradníkoch). Vychádzal pritom zo záverov prípravného konania a v rámci svojej činnosti, predovšetkým v interakcii s obvinenými - s ich súhlasom, zisťoval možnosti a splnenie zákonných podmienok pre alternatívny spôsob ukončenia trestného stíhania, medzi inými aj pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania. Súdu predložil jednotlivé vyhlásenia obvinených, v ktorých prehlásili, že skutku, za ktorý sú stíhané, sa dopustili. Z výsledkov prípravného konania rovnako zistil škodu, ktorá bola uplatnená poškodenými v rámci trestného konania, a v tomto smere zisťoval, či im bola škoda nahradená. Konkrétne išlo o nároky poškodenej B. W. uplatnené v sume 130,- eur a poškodeného L. P. uplatnené vo výške 28,35 eur. Menovaní poškodení uviedli, že v prípade náhrady škody budú akceptovať akékoľvek rozhodnutie súdu. Následne bolo zistené, že obvinené škodu, ktorú si poškodení v trestnom konaní uplatnili, riadne nahradili, čo preukázali aj potvrdeniami o vkladoch. Týmto bola splnená aj druhá podmienka pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania (§ 216 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).

Z obsahu vyšetrovacieho spisu, konkrétne z výpovedí svedkov - poškodených Ing. V. L. a Mgr. D. L. vyplynulo, že obaja boli poučení o možnosti uplatniť nárok na náhradu škody v rámci trestného konania podľa § 46 Tr. por. Po poučení obaja poškodení zhodne uviedli, že si neuplatňujú náhradu škody (č.l. 47, 65 vyšetrovacieho spisu). Z obsahu výpovede svedka - poškodeného Ing. V. L. (č.l. 48 vyšetrovacieho spisu) vyplynulo, že spôsobené zranenia si síce vyžiadali lekárske ošetrenie privolaním rýchlej zdravotnej pomoci (viaceré povrchové škrabance a odreniny po tele), tieto si však nevyžiadali ďalšie lekárske ošetrenie ani žiadnu dobu práceneschopnosti a ani ho nijako neobmedzovali v bežnom spôsobe života, preto v rámci tohto konania si nežiadal náhradu spôsobenej škody. Z výpovede svedkyne - poškodenej Mgr. D. L. (č.l. 65-66 vyšetrovacieho spisu) tiež vyplynulo, že zranenia (povrchové poranenia predkolenia, predlaktia, vlasovej časti hlavy a pomliaždenie hrudníka) si vyžiadali lekárske ošetrenie privolaním rýchlej zdravotnej pomoci, nevyžiadali si však žiadnu dobu práceneschopnosti a nijako ju neobmedzovali v bežnom spôsobe života, práceneschopná nebola z dôvodu čerpania dovolenky. Z jej výpovede tiež vyplynulo, že v dňoch 6.7.2018 a 7.7.2018 jej čistili a vyplachovali ranu na nohe. Postoj svedkov - poškodených, t.j. neuplatnenie náhrady škody v tomto konaní, bol svojím spôsobom určujúci aj pre činnosť probačného a mediačného úradníka. Probačný a mediačný úradník je oprávnený získať stanoviská poškodeného, ktoré sú významné pre rozhodnutie súdu. V intenciách zákonných podmienok podmiennečného zastavenia trestného stíhania je takýmto stanoviskom poškodeného nahradenie spôsobenej a uplatnenej škody (§ 216 ods. 1 písm. b/ Tr. por.). Z výpovedí poškodených nevyplývalo, že by im trestnou činnosťou obvinených bola spôsobená škoda, o ktorej by mohol súd rozhodovať v rámci trestného konania (§ 46 ods. 3 Tr. por.), t.j. riadne (čo do

dôvodov a výšky) a včas (najneskoršie do skončenia vyšetrovania, resp. skráteného vyšetrovania) uplatnený nárok na náhradu škody. Vzhľadom na uvedené tak postup probačného a mediálneho úradníka - utvorenie podmienok na rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania a následne aj súdu nemožno považovať za chybný, že by niečo opomenuli alebo porušili tým, že nekonali priamo s poškodenými ohľadom náhrady škody. Nebol dôvod, aby probačný a mediálny úradník po riadnom poučení svedkov - poškodených v rámci prípravného konania, ktorí si svoje práva v trestnom konaní neuplatnili, v rámci mediácie zisťoval postoj týchto poškodených k podmiennečnému zastaveniu trestného stíhania. Treba dodať, že podmiennečné zastavenie trestného stíhania nie je viazané na súhlas poškodeného.

Nemožno opomenúť, že takéto rozhodnutie súdu bolo zvolené aj s prihliadnutím na doterajší život obvinených a na okolnosti prípadu ako ďalšej podmienky takéhoto rozhodnutia. Aj podľa názoru krajského súdu možno považovať takéto rozhodnutie za dostačujúce. Práve okolnosti prípadu zahŕňali aj protiprávne správanie obvinených vedené voči poškodeným, ktorí si nárok na náhradu škody v tomto konaní neuplatnili, teda súd zobral do úvahy celkové následky protiprávneho konania obvinených. To, že sa poškodení nestotožnili s takýmto spôsobom ukončenia trestného stíhania u obvinených, nie je dôvodom na to, aby rozhodnutie prvostupňového súdu utrpelo na svojej vecnej správnosti. Celkové zhodnotenie prípadu, ako aj spôsob ukončenia je vždy vecou súdu, a preto sa nemusí zhodovať s názorom v tomto prípade poškodených, ktorí pociťujú svoju ujmu zo svojho subjektívneho pohľadu. Zhrňujúc uvedené, prvostupňový súd urobil dostatočné zisťovanie pre účely svojho rozhodnutia, vrátane zisťovania osobných pomerov obvinených, s prihliadnutím na ich doterajší život, ako aj okolnosti prípadu, ktoré našli svoj výraz jednak v rozhodnutí o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, ako aj určení primeranej skúšobnej doby. Takéto rozhodnutie možno považovať z hľadiska dosiahnutia účelu, ktorý sa inak sleduje prejednaním veci súdom a uložením trestu.

Pokiaľ poškodení poukázali na psychickú traumu ich v tom čase maloletej dcéry, takýto následok protiprávneho konania obvinených neobsahuje ani opis skutkového deja protiprávneho konania, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie voči obvineným. Pretože skutok je limitom pre konanie tak orgánov činných v trestnom konaní, ako aj súdu, touto sťažnostnou námietkou sa sťažnostný súd nemohol zaoberať. Aj v prípade, že poškodení si neuplatnili nárok na náhradu škody v tomto konaní, môžu si nárok na náhradu škody uplatniť samostatnou žalobou v civilnom sporovom konaní.

Pre úplnosť veci z procesného hľadiska sťažnostný súd dodáva, že sťažnosti poškodených meritórne preskúmal, t.j. považoval ich za oprávnené osoby na podanie tohto opravného prostriedku i napriek zákonnej úprave vyplývajúcej z ust. § 241 ods. 4 Tr. por., pretože podľa jeho názoru nie je možné poškodeným v tomto štádiu trestného konania (po podaní obžaloby a jej preskúmaní samosudcom) priznať menej práv, ako má poškodený pri tom istom rozhodnutí či už v štádiu prípravného konania podľa § 216 ods. 5 Tr. por., alebo v štádiu súdneho konania podľa § 282 ods. 4 Tr. por.

V neuvedených podrobnostiach sťažnostný súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil. V dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je jeho primárnou úlohou zamerať sa na riešenie sťažnostných námietok.

Vychádzajúc z uvedeného, krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.